

ORDIN

Nr. 34 din 15 mai 2015
Chișinău

**Ref.: Cu privire la aprobarea Reglementărilor și
condițiilor specifice referitoare la evaluarea finală
și certificarea elevilor cu cerințe educaționale speciale
din învățământul obligatoriu**

În conformitate cu Programul de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2011-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.523 din 11.07.2011, actele normative ale Ministerului Educației vizînd evaluarea finală, Documentul 2009-D-559 din decembrie 2009, aprobat de Consiliul Superior al Școlilor Europene și în scopul reglementării procedurii de evaluare finală și certificare a elevilor cu cerințe educaționale speciale încadrați în învățământul obligatoriu, Ministrul emite următorul

ORDIN :

1. Se aprobă reglementările și condițiile specifice privind evaluarea finală și certificarea elevilor cu cerințe educaționale speciale din instituțiile de învățământ obligatoriu, conform Anexei nr.1 la prezentul ordin.
2. Organele locale de specialitate în domeniul învățământului:
  - 1) vor asigura familiarizarea instituțiilor de învățământ cu prevederile prezentului ordin;
  - 2) vor întocmi și prezenta Comisiei Raionale/ Municipale de Examene, pînă la 10 mai a anului de învățământ în curs, listele nominale ale elevilor cu cerințe educaționale speciale, din instituțiile de învățământ obligatoriu, care au învățat în clasa a IV-a și a IX-a în baza Planului Educațional Individualizat (PEI), curriculum modificat, care sunt admiși la examenele de finalizare a studiilor în condiții specifice, conform Anexei nr.2 la prezentul ordin;
  - 3) vor prezenta Comisiei Raionale/ Municipale de Examene, spre aprobare, pînă la 10 mai a anului de învățământ în curs, listele nominale ale cadrelor didactice, pe discipline școlare, care vor elabora probele de evaluare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale;
  - 4) vor organiza, în coordonare cu Serviciul de asistență psihopedagogică, pînă la sfîrșitul anului de studii, instruirea cadrelor didactice care vor elabora probele de evaluare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale;
  - 5) vor acorda asistență metodologică cadrelor didactice care vor elabora probele de evaluare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale.
3. Comisia Raională/ Municipală de Examene:
  - 1) va aproba, pînă la 28 mai a anului de învățământ în curs, probele de evaluare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, care au studiat în baza curriculumului modificat;
  - 2) va monitoriza respectarea prevederilor Reglementărilor și condițiilor specifice aprobate în procesul de organizare și desfășurare a evaluării finale și certificare a elevilor cu cerințe educaționale speciale din instituțiile de învățământ obligatoriu.
4. Conducerea instituțiilor de învățământ:
  - 1) va informa cadrele didactice din instituție, părinții, reprezentanții legali ai elevilor cu cerințe educaționale speciale, care au studiat în baza curriculumului modificat, despre prevederile

- Reglementărilor și condițiilor specifice privind evaluarea finală și certificarea elevilor cu cerințe educaționale speciale din instituțiile de învățământ obligatoriu;
- 2) va examina și aproba, în cadrul ședinței Consiliului profesoral și în baza propunerilor Comisiei multidisciplinare intrașcolare, admiterea elevilor cu cerințe speciale la examenele de finalizare a studiilor;
  - 3) va prezenta Organului local de specialitate în domeniul învățământului, pînă la 30 aprilie a anului de învățământ în curs, listele nominale ale elevilor cu cerințe educaționale speciale, din instituția de învățământ obligatoriu, care au studiat în clasa a IV-a și a IX-a în baza PEI discipline școlare prin curriculumul modificat, în conformitate cu decizia Consiliului Profesoral;
  - 4) va prezenta, pînă la 30 aprilie a anului de învățământ în curs, Organului local de specialitate în domeniul învățământului, lista cadrelor didactice care vor elabora proba de evaluare la disciplina de examen, pentru elevii care au studiat disciplinele respective din curriculumul modificat.
5. Direcția învățământ preuniversitar (dna V. Chicu):
    - 1) va asigura familiarizarea Organelor locale de specialitate în domeniul învățământului, a instituțiilor de învățământ obligatoriu cu prevederile prezentului ordin;
    - 2) va monitoriza realizarea prezentului ordin.
  6. Agenția de Asigurare a Calității (A. Topală):
    - 1) va acorda asistență metodologică Comisiilor Raionale/ Municipale de Evaluare privind verificarea probelor de evaluare ale elevilor care au studiat în baza PEI, curriculum modificat;
    - 2) va monitoriza procesul de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, care au studiat în baza curriculumului modificat, în vederea respectării reglementărilor și condițiilor specifice aprobate;
    - 3) va generaliza informația privind organizarea, desfășurarea probelor de evaluare și certificarea elevilor cu cerințe educaționale speciale, din instituțiile de învățământ obligatoriu și o va prezenta în raportul general privind sesiunea de examene.
  7. Centrul de Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație (dl A. Malearovici) va asigura completarea certificatelor de studii gimnaziale, cu seria specifică (ASG/PEI), pentru elevii cu cerințe educaționale speciale.
  8. Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică (dna V. Rusnac) va acorda consultanță metodologică Organelor locale de specialitate în domeniul învățământului/cadrelor didactice care elaborează testele adaptate pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, care au studiat în baza curriculumului modificat.
  9. Controlul executării prezentului ordin se pune în sarcina domnului Igor Grosu, viceministru.
  10. Se abrogă Ordinul Ministrului Educației nr.330 din 30 aprilie 2014 *Cu privire la modificarea Reglementărilor și procedurilor specifice referitoare la evaluarea finală și certificarea elevilor cu cerințe educaționale speciale încadrați în învățământul general obligatoriu.*

Ministru ,

Maia SANDU

la Ordinul ministrului educației

nr. 344 din 05.11.2015 2015

**Reglementări și condiții specifice de evaluare finală și certificare a elevilor
cu cerințe educaționale speciale din instituțiile de învățământ general
obligatoriu care au studiat după un Plan educațional individualizat,
în baza unui curriculum modificat**

1. Prezentele Reglementări stabilesc modul de evaluare, promovare și certificare a elevilor cu cerințe educaționale speciale, în instituțiile de învățământ general obligatoriu care au studiat în baza curricula modificată și au drept scop egalizarea șanselor pentru toți elevii.
2. Prezentele Reglementări sînt elaborate în baza prevederilor Programului de dezvoltare a educației incluzive în Republica Moldova pentru anii 2011-2020, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.523 din 11 iulie 2011, actelor normative ale Ministerului Educației vizînd evaluarea finală și Documentului 2009-D-559 din decembrie 2009, aprobat de Consiliul Superior al Școlilor Europene.
3. Prezentele Reglementări vizează elevii care prezintă dificultăți de învățare și necesită diminuarea gradului de complexitate a finalităților educaționale, modificarea curriculumului și realizarea procesului educațional în baza unui Plan Educațional Individualizat.
4. Evaluarea finală și certificarea elevilor cu cerințe educaționale speciale se realizează în baza testelor individualizate și în condiții specifice deduse din particularitățile individuale ale elevului și cerinței speciale ale acestuia.
5. Condițiile specifice de evaluare vizează:
  - 1) elaborarea testelor de evaluare individualizate în conformitate cu cerințele educaționale și finalitățile stipulate în Planul Educațional Individualizat, în baza *curriculumului modificat*.
  - 2) mărirea cu 60 minute a timpului destinat efectuării lucrărilor scrise de către elevii cu dizabilități motorii sau neuromotorii, care pot afecta capacitatea de scriere;
  - 3) asigurarea unui spațiu adaptat specificului dizabilității: acces arhitectural în clădire, grup sanitar adaptat, acces arhitectural la sala de examen, iluminare specială, reducerea/amplificarea stimulenților vizuali și auditivi, separare de un grup mare prin însoțirea de către un asistent individual, dintre asistenții aprobați prin ordinul președintelui Comisiei Școlare de Examene, de altă disciplină decît cea de examen;
  - 4) susținerea examenului scris la calculator;
  - 5) transmiterea, prin dictare, a informațiilor din testul de examen pentru candidații cu dizabilități de vîz;
  - 6) susținerea probelor de examen la locul imobilizării pentru candidații imobilizați la pat, temporar sau definitiv;
  - 7) desemnarea unui asistent individual în condițiile pct.19 și pct.20 din *Instrucțiunea privind procedurile specifice de examinare a elevilor cu cerințe educaționale speciale*, aprobată prin Ordinul Ministrului Educației nr. 156 din 20 martie 2015, pentru candidații care sînt în imposibilitatea fizică de a scrie sau de a citi testul de examen.
6. Elaborarea probelor de evaluare se realizează de către cadrul didactic la disciplină respectînd normele docimologice de elaborare a unui test de examen.
7. Probele de evaluare pentru elevii care au studiat în baza PEI, la disciplinele parcurse prin *curriculum modificat*, se aprobă de către Comisia Raională/Municipală de Examene, se păstrează în siguranță și se remit, concomitent cu toate materialele de examen, în timpul stabilit de Comisia Națională de Examene, președinților Comisiilor Școlare de Examen.
8. Listele nominale ale cadrelor didactice, care realizează probele de evaluare pentru elevii care au studiat în baza PEI, *curriculum modificat*, se aprobă de către Comisia Raională/Municipală de Examene.
9. Elevii cu cerințe educaționale speciale, încadrați în învățămîntul obligatoriu care au studiat după PEI, *curriculum modificat* susțin evaluarea finală împreună cu ceilalți elevi.

10. Pentru elevii imobilizați la pat, evaluarea finală în vederea certificării se va organiza la locul imobilizării, la data stabilită pentru organizarea examenelor în sistemul educațional stabilită de Comisia Națională de Examene. Decizia Comisiei Raionale de Examene privind susținerea examenului de finalizare a studiilor în alte locații decât instituția de învățământ, se va întemeia pe documentul medical care atestă imposibilitatea deplasării sau a susținerii examenului în instituție.
11. Stabilirea și aprobarea reglementărilor și condițiilor specifice privind evaluarea și certificarea elevilor cu cerințe educaționale speciale incluși în instituțiile de învățământ obligatoriu, care au studiat în baza PEI, *curriculum modificat*, se face în baza confirmării de încadrare în categoria respectivă, eliberată de Serviciul de asistență psihopedagogică din subordinea Organului local de specialitate în domeniul învățământului.
12. Verificarea probelor de evaluare ale elevilor care au studiat în baza PEI, la disciplinele parcurse prin *curriculumul modificat*, se realizează de către Comisia Raională/Municipală de Evaluare a lucrărilor de examen, aprobată de către Comisia Raională/Municipală de Examene. Convertirea scorurilor în note se realizează în conformitate cu metodologia generală aprobată de către Comisia Națională de Examene.
13. Decizia privind admiterea elevilor cu cerințe speciale la examenele de finalizare a studiilor, care au studiat în baza PEI, *curriculum modificat*, se ia de către Consiliul profesoral.
14. Decizia Consiliului profesoral al unității de învățământ împreună cu lista elevilor cu cerințe educaționale speciale, care au studiat în baza PEI, *curriculum modificat*, se prezintă Comisiei Raionale/Municipale de Examene.
15. Dosarele privind susținerea examenului în baza testului adaptat, în condiții specifice, prezentate de către instituțiile de învățământ către Organul local de specialitate în domeniul învățământului vor conține:
  - 1) Demersul de la instituția de învățământ;
  - 2) Cererea părintelui candidatului;
  - 3) Caracteristica psiho-pedagogică a candidatului eliberată de către instituția de învățământ;
  - 4) Concluzia Consiliului medical consultativ în original sau copia autenticată în conformitate cu anexa nr.1 la prezentele reglementări;
  - 5) Avizul Serviciului de asistență psihopedagogică din cadrul Organului local de specialitate în domeniul învățământului în conformitate cu anexa nr.2 la prezentele reglementări.
16. Dosarele se prezintă Comisiei Raionale/Municipale de Examene cu cel puțin 15 zile pînă la data susținerii examenului de finalizare a studiilor.
17. Finalizarea studiilor gimnaziale de către elevii cu cerințe educaționale speciale care au studiat în baza PEI, *curricula modificată* din instituția de învățământ obligatoriu și au susținut examenele de absolvire a gimnaziului în baza testului adaptat, se va certifica prin eliberarea certificatului de studii gimnaziale, serie specifică (ASG/ PEI).
18. În certificatul de studii gimnaziale, serie specifică (ASG/PEI), în secțiunea *SITUAȚIA ȘCOLARĂ* este indicat tipul de curriculum conform căruia au fost parcurse disciplinele de studiu: general (CG), adaptat (CA), modificat (CM).
19. Titularii certificatului de studii gimnaziale cu serie specifică au dreptul să-și continue studiile în învățământul profesional tehnic secundar.
20. Elevii cu cerințe educaționale speciale, părinții și reprezentanții legali ai acestora sînt informați referitor la susținerea examenelor de finalizare a studiilor, în baza testului adaptat, și/sau (după caz) în condiții specifice și sînt familiarizați cu aceste condiții.
21. Părinții, reprezentanții legali pot solicita ca elevii cu cerințe educaționale speciale, care au studiat în baza PEI, *curriculum modificat*, să nu susțină examenele de finalizare a studiilor. În acest caz, instituția de învățământ va elibera o adeverință de studii.

reglementări și condiții specifice referitoare la evaluarea finală și certificarea elevilor cu cerințe educaționale speciale din învățământul obligatoriu

DIRECȚIA RAIONALĂ/MUNCIPALĂ
SERVICIUL DE ASISTENȚĂ PSIHOPEDAGOGICĂ

str. _____, tel. _____

Nr. _____ din _____
Către _____

COMISIA RAIONALĂ/MUNCIPALĂ DE EXAMENE

Cu referire la condițiile specifice de examinare pentru candidații cu cerințe educaționale speciale (CES) în cadrul examenelor de absolvire a nivelului de învățământ (primar, gimnaziu), în baza curriculumului modificat.

AVIZ

Numele/Prenumele elevului: _____

Domiciliu: _____

Instituția: _____

Categoria CES (conform UNESCO 1995): _____

1. Locul susținerii examenului (subliniați):

- la locul imobilizării;
- în instituție, în sala comună;
- în instituție cu spațiu adaptat.

2. Condiții specifice de examinare (subliniați)

- acordarea timpului suplimentar de 60 minute
- asigurarea unui spațiu adaptat specificului dizabilității:
  - √ acces arhitectural în clădire;
  - √ grup sanitar adaptat;
  - √ acces arhitectural în sala de examen;
  - √ iluminare specială;
  - √ separare de un grup mare;
  - √ reducerea/amplificarea stimulenților vizuali sau auditivi;
- desemnarea unui asistent individual care:
  - √ va asista la susținerea examenelor de absolvire la locul imobilizării;
  - √ va acorda servicii de asistență personală candidatului pe perioada examenului;
  - √ va înscrie răspunsurile la itemi în testul candidatului cu dizabilități neuro-motorii, doar la dictarea acestora de către candidat.

CONCLUZII _____

Șef SAP

_____ (nume, prenume, semnătură)

Psiholog

_____ (nume, prenume, semnătură)

Psihopedagog

_____ (nume, prenume, semnătură)

Pedagog

_____ (nume, prenume, semnătură)

Logoped

_____ (nume, prenume, semnătură)

Kinetoterapeut

_____ (nume, prenume, semnătură)

la reglementări și proceduri specifice referitoare la evaluarea finală și certificarea elevilor cu cerințe educaționale speciale din învățământul general obligatoriu

Ministerul Sănătății al RM
Министерство здравоохранения РМ

DOCUMENTAȚIE MEDICALĂ

Formular nr. 027/e
Форма

Aprobat de MS al RM
Утверждена МЗ РМ nr. 828 din 31.10. 2011

denumirea instituției
наименование учреждения

TRIMITERE - EXTRAS*
НАПРАВЛЕНИЕ - ВЫПИСКА

la _____
в _____
denumirea și adresa instituției unde se trimite
наименование и адрес учреждения, куда направляется

1. Numele, prenumele bolnavului _____
Фамилия, имя, отчество больного

Număr de identificare _____
Идентификационный номер

2. Data nașterii _____
Дата рождения

3. Adresa la domiciliu _____
Домашний адрес

4. Locul de muncă (funcția), studii _____
Место работы (должность), учебы

5. Data: a) de ambulatoriu: afecțiunii _____
Дата: по амбулатории: заболевания

trimiterii: la consultație, investigație, în staționar (a specifica)
направления: на консультацию, исследование, в стационар (подчеркнуть)

b) de staționar: internării _____
по стационару: поступления
externării (decesului) _____
выбытия (смерти)

6. Diagnosticul complet (afecțiunea de bază, complicații concomitente)
Полный диагноз (основное заболевание, сопутствующее осложнение)

* Se completează de instituțiile medicale la trimiterea pacientului pentru consultație, investigație, internare, externare (deces) și se prezintă medicului de familie
Заполняется медицинскими учреждениями при направлении пациента на консультацию, исследование, госпитализацию, при выписке (смерти) и представляется семейному врачу

7. Anamneza pe scurt, investigații diagnostice, tratamentul efectuat, evoluția bolii,
starea sănătății la trimitere, la externare

Краткий анамнез, диагностические исследования, проведенное лечение, течение болезни,
состояние при направлении, при выписке

Recomandații curative și de muncă

Лечебные и трудовые рекомендации

“ ” _____ 200__

Medic

Врач

numele, prenumele – Ф.И.О.

semnătura – подпись

Număr de identificare

Идентификационный номер